

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám. 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő:

Dr. Csemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Jön az új adó.

Néhány nap óta beszélnek már arról, hogy a kereskedelmi kormány kötelező vasúti balesetbiztosítás formájában új jövedelmi forrást fedezett fel. A hír való. A függetlenség párt országos félélvitalos lapja vezércikkben méltatja és korszakos alkotás gyanánt ünnepli a tervet, amelynek készültéről tulajdonképpen most veszt tudomást a magyar közönség.

Korszakos munkaprogramja keretében — írja a B-t — törvénytervezetet készít a kereskedelmi kormány a vasúti balesetbiztosításról. A kezdeményezés érdeme Magyarországra és ez az érdem annál nagyobb, mert minálunk távolról sem szed annyi áldozatot a vasut, mint akár Amerikában, akár az európai kontinens akármelyik más országában. Az évtizedes elhanyagolás cizüllesztette nem csupán a vállalat anyagi szervezetét, de békétlenre tette a szigorú köteleességtudásban összetartott személyzetet is és ennek a kormánynak kellett eszöközkről gondoskodni, hogy legalább tűrhetővé tegye az állapotokat. A vasúti balesetbiztosítás kötelező lesz és amikor az ember megváltja a jegyét, egy pár fileren megváltja magát az aggodalmaktól is és megszerzi magának azt a bizonyosságot, hogy véletlen katasztrófa esetén a családja nem marad kenyérelentül.

De bár az ember-érték megvédése mellett az üzleti szempontok jelentősége eltörpül, mégse hagyhatjuk megemlíttentlenül, hogy ennél gyakorlatibb esznet régen valósított meg a kormány.

Csal egy pillantást vessünk a vasúti forgalom statisztikájába és nyomban kialakulhat bennünk a vasúti balesetbiztosítás várható mérlege is. Akármilyen minimálisak lesznek a biztosítási díjak, az évi jövedelem a legpesszimistikusabb számítás szerint is megfogja közelíteni a huszmillió koronát, talán még is haladja és egy pár esztendő múlva bizonyára a duplájára nő. A forgalom az utóbb tíz év alatt olyan növekedést mutat, hogy ez a feltevés éppenséggel nem valószínűtlen.

Ezek a félélvitalos sorok egy nagy-szabású tervről lebbentik fel a fályolt. Nagyon érdekes tervről, kétségen kívül. Csaknem olyan érdekesről, mint amilyen a végrehajtási törvény, a szeszadóreform, szóval azok az újabb terhek, azok a tipikus koalíciós alkotások, amelyek a polgárság, a középosztály, az egészen szegény nép révén igyekszenek megszerezni zavaros gazdálkodásának költségeit.

Az új vasúti balesetbiztosítás: új adó. Egész egyszerűen burkolt megadóztatása a közönségnek. Az adóreformmal együtt igazán kedves ajándék. Büszkén hivatkozni rá a félélvitalos, hogy Magyarországra az első, amely a balesetbiztosítást így levezeti. Ez igaz. Sehol ilyen tervvel megpróbálkozni nem mertek Felháborítással utasították volna vissza mindennél, mint ahogy remélhetőleg nálunk is lehetetlenül fogja tenni a különböző terhek alatt nyögő polgárság tiltakozása.

Baleset ellen eddig is biztosíthatta magát mindenki, aki utazott. Meg pedig nagyon olcsón. Egyszeri díjlenetéssel akár egész életére és az egész világra. A kötelező vasúti biztosítás ellenben, amely csak bizonyos vonalra szól, amely állandóan megismétlődik, halatlanul drága és a biztosítás fogalmával teljesen ellenkezik. Eddig is ki-ki biztosíthatta magát és a vasut köteles volt minden balesetért kártérítést adni, akár volt biztosítva az utas, akár nem. A jó félélvitalos műnaitvással azt mondja, hogy eddig »az államvasutak vezetőségének humanitása a kárvalótak követelését elől nem zárkóztat el ridegen.« Hat nem olyan tudatlan a félélvitalos, hogy ne tudja az 1874. XVIII. t.c.-ról, amely megállapítja törvényesen a kártérítési kötelezettséget. Humanitásról szó sem lehet. Nem a humanitás, hanem a bíróságok egyre szigorúbb gyakorlata csappantotta meg az államvasutak pénztárát.

Mar most úgy látszik, hogy a kormány az új törvény kapcsán a 74. XVIII. törvényekiket is meg akarja változtatni. Nem kell bővebben magyarázni, milyen halatlan jogfosztás ez. Ezentúl nem az egyezkedésre, vagy a független bíróság méltanyosságára lesz bízva a kártérítési kötelezettség, hanem a biztosítási törvény paragrafusaira. És a félélvitalos

TÁRCA.

Árny- és fényképek.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Irtja: Del Toró.

Kakuk János, mikor az iskola porát lerázza a magáról, feljutott Pestre. Pályaválasztás és az egyetlen kapuja előtt állott tétovázva. Az egyetem kapuját megtalálta, de hogy melyik pályát válassza magának életcélul, azt nem tudta hamarosan megtalálni. Csak amolyan átlagember volt az iskolában, aki néha uszott az árral, néha meg nyakig süllyedt a szekundákba, hát nem csoda, ha nem tudta hamarosan elhatározni, hogy melyik »fakultásra« iratkozzék be.

Jogász már több van a soknál, egymást falja föl, mérnök is annyi van, hogy maholnap kevesebb lesz a föld, mint a »földtúrós« dok-

tornak ugyan jó lenni, minden házba menni, de ehhez meg erős, szívós természet kell.

— Eh, leszek filozófus, ez csendes és nyugodalmas pálya, éppen nekem való — mondogatta magában és készült beiratkozni »filozopfernek«.

Mikor az »aula« kapuját átlépte, három-négy csoport jogászyverek is körülvette egyszerre és hangos szóval ordítóván az elnökjelöltjük nevét, vörös tollat, zöld tollat, fehér tollat akartak a kucsmájához tűzni, már aszerint, amilyen toll volt az elnökjelöltjük jelvénye.

Kakuk János csak ámul-bámult. Nem tudta mire magyarázni a dolgot. Ő még ilyen csudát nem látott életében. Hát amint bámulva hallgatta az éjen-ordítást, egyszerre csak hozzágrik egy elevenvérű jogászyverek és nagyhangon megszólítja:

— Uraságod nemde jogász?

Kakuk János filig pirult erre a nem várt kérdésre és szemlesítve mondta lassan:

— Nem, én filozófus vagyok.

— Szegény »pályatévészett« fiatalember! — zúgták a jogászok korusban és egy pillanat alatt faképnél hagyták Kakuk urat.

János barátunk most még jobban csodálkózott és nem tudta fölfogni, hogy mért hagyták ott őt egyszerre, mint Szentpál az oláhokat, pedig ő nem is oláh, hanem tiszavidéki jövért magyar. Aztán lassacskán tovább sompolygott és azt mondta magában:

— Lehet, hogy igazuk van. Majd elvállik.

Az egyetemű évek lassan-lassan gördültek a mulandóság tengerebe, Kakuk János meg míg lassabban gördült a »módmányok végtelen tengerében. Ha a csónakja kikerülte a Charibdist, belelöközött a Seyllába. Most látta csak, hogy az iskola csak játék, ellenben az élet az igazi iskola. Hat törté magát, hogy föjusszon a Farnaszuszra.

Legjobb barátja volt a Földstein Móni, ki még rendezetlen vallási viszonyok közt élt

Baja város legjobb és legelegánsabb szórakozó helye **ÁGAI EMIL**

„EMKE” KÁVÉHÁZA

(Összes bel- és külföldi lapok.)

MEGNYILT.

(Figyelmes kiszolgálás)

szerint olyan jövedelemmel szolgál ez az új intézmény, »amelyből nemcsak a kárvaltozt utasok kárigényeit fedezheti, hanem fedezheti a katasztrófákkal kapcsolatosan rendszeren előforduló kocsis- és utastrongálások költségeit is.«

Ez annyit jelent, hogy nem annyira az utasokat, mint inkább önmagát akarja biztosítani a vasut. Budapestten felülök a vonatra, Fiumébe utazom és hozzá kell járulnom a kárpótláshoz, amelyet azért kap a kereskedő, mert valahol Karánsebesen az árúval megrakott vonat kisklott.

A korszakos reform tehát egyelőre két dicső utat jelent: terhes, új szállítási adót és a kártérítési igény beszüntetését. Mind a kettő a közönség legszelebb rétegének bőrére megy. A koalíció demokráciája újra diadalt ül: kivétel nélkül mindenki fizet, aki nem a saját automobilján járja a világot.

Jinnen-onnan.

Egy kis deficit. — Tisztességes újságírás és még valami. — Visszajelődés.

A pénzügyi bizottság hétfői ülésének szomorú eredményét mélységes megdöbbenéssel veszi tudomásul a helyi függetlenségi párt hivatalos közlönye. A megdöbbenést és az esetleges egyéb kellemetlen gondolatokat és érzéseket teljesen érjük és méltányoljuk. Hiszen a függetlenségi párt tagjai vannak többségben a közgyűlési teremben. Az ő politikájuk a város politikája, természetesen őket éri tehát e politika minden diadala és kellemetlen következménye is.

Ez utóbbi arról beszél, hogy a város 1907. évi zárszámadása *nem kevesebb, mint 13000 korona deficitet mutat.*

Ez a tény lehet megdöbbenő, lehet kellemetlen a közre és egyesekre, de semmiesetre sem új, nem váratlan és nem meglepő.

Mi már régóta tudjuk. Régóta várjuk, hogy

ugyan, de élesesű gyermek volt és szívesen magyarázgatta meg a homályos filozófiai dolgokat Kakuk barátjának, sőt mint benszülött a főváros nevezetességeit is hamarosan megismertette vele.

Kakuk János annyira megszerette Mónit, hogy mindnap meglátogatta lakásán: a legsötétebb Dob-utcában. Mikor osztán örömet-buját a szerény kis szobácskában elkakukolta, kirándultak a »Városligetbe«, hogy a természet szépségeiben gyönyörködjenek. Rendszeren a tó partján sétálgattak, vagy a puha pázsiton nyújtózkodtak el, mert munka után édes a pihenés. Sokszor azonban órákig is elnézgettek a tóban uszkáló hatyukát. Kakuk János nem tudott betelni velök. Az iszapos Tiszaparton csak kacskák hápogása, ludak gágogása ütötte meg a dobhártyáját, Ezek a nemes állatok pedig olyan csendesen uszkáltak a tó sima tükren, mint a szerelmes hold körül a barányfelhők.

A gunár hébe-hóba magasra emelte karcsu nyakát, mintha csak azt akarta volna mondani: — Itt én vagyok az ur!

Aztán szépen tovább uszkált szerelmes párja mellett és szinte látszott rajta, hogy gondosan őrködik fölötte, nehogy valami baja essék.

— Az ember igazán nem tud betelni a nézésükkel — szakította meg a csendet Kakuk János.

ez a meglepetés kipattanjon, a be nem avatottak számára is napfényre kerüljön. Hiszen mi már több ízben rámutattunk arra, hogy a városi költségvetés irreális és figyelmeztettünk ennek a könnyelmű hibának végzetes következményeire. Mert hiába: irreális költségvetésnek deficitet zárszámadás a vége.

A baj persze most már a nyakunkon van. Hiába elmélkedünk. Sem megdöbbenés, sem az utólagos rekrimináció, sem egyéb taktikázás ezen már nem segít. A pótdó, szeretett és tisztelt polgártársaim ó nóp, ismét emlékedni fog. Csak néhány percunttel! Így próbálják megnyugtanni a háborogni készülő indulatokat. Eredményesen-e, azt már nem tudhatjuk.

Uj alkotásokra, égető hiányok eltüntetésére, kulturális, közegészségügyi, városfejlesztési célokra nem jut. Mert szegények, koldusok vagyunk. Könnyelmű hibák, deficitet zárszámadások súlyos következményeinek eltüntetésére azonban futja a költségelőirányzatból.

Bölcsen mondja a hivatalos: a levegőből segítséget nem kapunk. Ehhez a mélységesen igaz kijelentéshez még csak azt a száraz igazságot fűzhetjük, hogy az ilyen gazdasági politikából sem fog bőséges áldás fakadni városunkra.

A számkok vádbeszéde félreérthetetlen és megcáfolhatatlan.

* * *

»Valami túlik Dániában« és ezt a kellemetlen illatot egy helybeli újság finom orru vezércikkirója így nagy távolságból is érzi...

Hogy melyik az az újság, találmányabb olvasóink tán sejtnei fogják, ha megírjuk, hogy csak néhány honap óta támadt föl phönixként hamvaiból és finom szaglása orrán kívül bujkáló reakciók allűrökkel, felekezetieskedésekkel, eredeti és nem »ollózott« tárcákkal, versekkel és egyéb ilyen jókkal boldogítja szűkebb patriánkát.

Ez a finom orru újság a mult héten — horrendum dictu — megállapította, hogy a magyar sajtó nem arra hivatott »elemek« kezében van. Ezek az elemek korruptak, erkölcs-telenek, könyökig vájkálnak a sában, piszok-

— Hát bizony ezek gyö:nyörű teremtményei az Istennek! — mondta Fűgelstein.

— És okosak — toldta a szót János.

— Hátha még dalolnának is, milyen felséges élvezet volna a közelükben lenni? — mondta Móni és kérdőleg tekintett János barátjára.

— Hiszen dalolnak! — tört ki a szó hirtelen Kakukból.

— Hát hogy dalolnának?

— Hát nem tudod, hogy a tiszaparti nóta is azt monnja, hogy: »magasan repül a daru, szépen szól« — hadarta örömtől eltelve Kakuk János.

— Óh, te filkó! hiszen ez nem daru, hanem hatyú! — mondta nevetve Móni.

Kakuk János szegyenkeze sűrítte le a szeméit és akadozva sugta barátjának:

— Mégis igaza lesz a jogászoknak!

— Miért? — kérdezte csodálkozva Móni.

— Azt mondták nekem egyszer: »Szegény pályatévészett fiatalember!«

— Amit a jogász egyszer mond, az: semmi, amit kétszer mond, az: hazugság.

— De hátha igazság lesz? — sóhajtozott Kakuk.

— Akkor se kell busulnod, János — vigasztalta a barátját Móni. Lehet belőled még híres kritikus, sőt akadémiai tag is.

ban, szenczió-hajhászából! hazudnak és a hazug liberalizmus nevében támadnak, piszkolnak mindent, az egyházat, a kereszténységet.

Ez a hang nem új. Jól ismerjük: a reakció békefölgörgető hangja. Kézlegyintéssel haladnánk el mellette, ha egy erőtlen, félnék oldalvágással a helyi sajtó felé is nem suhintana egyet.

Megjegyzésül minden vitatkozás kizárásával csak annyit mondunk a finom orru újságnak, hogy az az annyira lebecsült liberalizmus vitte mindmáig előre az emberiség, a kultúra, a haladás szent ügyét, minden reakció, minden lelki és szellemi sötétség ellenében.

Azokat a hivataltan elemeket pedig ne bántsa a finom szaglása újság. Ezek a hivataltan elemek nagy tudással, alapos készletséggel, bátor, becsülettel lelkes és ügyes toalla szolgálják a haza, a kultúra, a tudomány, az irodalom magasztos céljait. Szemét, rongyember akad ugyan itt is, mint amott és mindennütt. Ezek miatt általánosítani nem illik egy magasabb, tisztább erkölcs jegyében fogott újságnak.

Még egyet tanácsot ilhatunk derék lapírtásunknak. Ha nem tetszik neki az antiszemizmus vádjával való gyanusítás, erről könnyen tehet: ne írjon oly tenorban, mint a mult héten és ahogy általában szokott. Ajánljuk, hogy legyen hus vagy hal, hideg vagy meleg. A se hideg, se meleg: a langyos — élvezhetetlen.

* * *

A bajai éhletelenségnek egy klasszikus példáját kell ismét gombostűre tűznünk. Mi is csak olyanok vagyunk, mint a legtöbb tipikus magyar város: mindent az államtól, vagy a kormány jóindulatától várunk. Nekünk is az a leghőbb vágyunk, hogy telikikötöt, törvényeket, kertmunkásiskolát, kaszárnyát, iskolát kapjunk a mindenkorai kormányok kegyes jóvoltából hűséges politikai szolgálatunkért. Ebben aztán ki is mertül minden tevékenységünk.

Panaszkodunk, hogy nem fejlődik városunk. Igaz, nem fejlődik, vagy legalább is oly alig észrevehető lassu tempóban, hogy ez a fejlődés szinte stagnálnak látszik. Nem csuda! Nagyon, nagyon kevés ebben a városban a mozgás, a nagyobb szabású üzleti tevékenység és majdnem semmi a vállalkozási szellem. Egy tipikus esetlet állunk szemkört most is, mely ezt az állításunkat sajnos nagyon plasztikusan illusztrálja.

Egy jelentékeny, virágzó iparvállalatunk fog nemskóra megszűnni. A Spitzer Benő-féle szeszgyár eladódott, idegen kézre került és elkerült Bajáról. Ehhez ugyancsak nem kell kísértő kommentár! Mily vesztéset jelent ez városunkra pótdóiban, fogsztatásban, talán fölösleges bővebben magyaroznunk.

Az eset tanulságai szembeszökően világosak beszédesek. Uj iparvállalatok teremtetéséhez nincs erőnk, a régieket sem tudjuk megtartani. Hová fog ez vezetni?

Ez a perspektíva nagyon szomorú.

E. L.

Adamek Ottó Baja.

Ajánlja a n. é. közönség b. figyelmébe agyag-kályha nagy raktárát.

Elfogad mindennemű kályha átrakást és javítást.

Üzlet: **Vörösmarty M.-utca. (Müller-ház.)**

H I R E K.

— **A baja—szabadkai vonal fővonalát átalakítása.** F. hó 6-án kezdték meg a baja—szabadkai vasúti vonalon azon nagyobb átalakításokat, melyek szükségesek, hogy a pálya elsőrendű fővonal legyen. A munkálatnak az csak a kisebb része, hogy Csikéria, Bácsalmás, Bácsbokod pályaudvarait kibővítik. A munkálatok lényege az sok pályamagasbitás és pályasüllyesztés, mely a vonal lejtési viszonyait teszi kedvezőbbé. Néhol 2 méternyi sínmélység vagy süllyesztés is lesz s eme nagy munkálatok tartama alatt csupán a menetsebesség csökkentésével járó változások lesznek a vonalon. A munkálatokat a szabadkai határában a szőlőkön túl kezdte meg néhány száz munkás Sautrély felügyelő és Zachariás mérnök vezetésével. Egyben föléltíték, hogy a baja—bátaszéki hid vaszerkezete még csak egy ivkőzben és az árterben nincs felszerelve.

— **Katolikus tanítók lelkigyakorlata.** A július 27—31. tartott lelkigyakorlatokra a következők jelentek meg Kalocsán: Bagó Antal mélykúti, Bertics József vaskuti, Bicskei Péter dávidi, Domosy József boróci, Eichinger Ádám bácsi, Gálk Károly kelebiai, Gáspár Dezső csantavéri, Greiner Gyula madarasi, Kellner János bajai, König György szépiigeti, Králl Karly szépiigeti, Magossy Kálmán csantavéri, Markó János mélykúti, Povichil Károly garai, Rubind József boróci, Schlaggermeyer Károly bacsbokodi, Steinhart Ferenc moholi, Takács Elek topolyai, Tóth Jenő garai, Ujhelyi Géza bajai, Vass Péter szépiigeti, Vidákovics Benedek bajai, Vukmanov János garai, Zsóté József csurogi tanító.

— **Cabaret a polgári olvasóegyesületben.** Igaz, vérbeli cabarethangulat lengte át a mult szombati nyári mulatságot, melyet a helybeli polgári olvasó egyesület házában tartottak, szépszámu közönség részvételével. Ugy volt beállítva minden, ahogy a cabaretban szokás. Pódium volt a színpad és szünetközben terített asztalok mellett szívből kacagott és evett az auditorium. *Inguss* M. Maurice konferált szakasztott úgy, ahogy kabaretnban szokás: több-kevesebb, de inkább több, mint kevesebb esprittel. Taps zúgott föl *Steiner* Otónak briliáns technikával előadott zongoraszámai nyomon és áhatászerű merengés lopózott a szívbé *Spiegel* Jánosnak látogatón interpretált lelkes kuncenótái során. Ez a két szóm volt a cabaret-hangverseny zenei része. Közben *Stern* József bontott ki érdekes, színes képeket a polgári olvasó-egylet belső házi életéből, *Wunderlich* János ügyesen és köztetszésre mondott el egy monologot és *Inguss* konferenciér melodramát adott elő a maga sajátos, érdekes modorában. Cabaret után reggelig eltartott kedélyes táncsely következett, melyen a divatos Tersichore tetszetős produktuma, a boston dominált.

— **Virányi Sándor pécsi színész.** Csütörtökön este vendőszereplés volt a pécsi nyári szinkörben. A Vig Özeget ment, Danió szerepében Virányi Sándorral, a bajai színtársulat tagjával, aki szerződötési célból lépett föl. Virányi pécsi debütje — hir szerint — sikerült s így közelebb már pécsi színész lesz belőle.

— **Hullámsírból temetőbe.** Csütörtöktől szerdái a Duna két hajójának óleben aludta örök álmát *Horváth* Irén, a mulhethi tragédia egyik áldozata, míg végre a természet rendje szerint felszínre vetette a zajló folyam és éjt-napot egybeesző keresői reáakadt a fiatal természet. Csütörtökön délután volt a temetés, impozáns, megható végíttségessé, épen egy hétre reá, hogy halálát lelta. A város apraja-nagya, ezernyi embertömeg hullámozott koporsója után, melyet a Horváth-család síröltájába temettek el, a Szt. Rókusról nevezett temetőben. — A katasztrófa másik áldozatát, *Gläser* Annát mindmáig sem sikerült megtalálni. Keresik-kutatják szünet nélkül, egyre lohadó reménykedéssel.

— **Bajai járásbeli községek állatvásárja.** A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy Herczegszántó községben minden kedden és Gara községben minden pénteken tartatni szokott hetivásárok ezentúl állandóan sertes-és juhfelhajtással egybekötve tartassanak meg.

— **A kalocsai érsek őszi bérmautja.** Dr. Várossy Gyula kalocsai érsek őszi bérmautja a következő sorrendben ejti meg: szeptember 8-án és 9-én Jánoshalman, október 4-én és 5-én Futakon, október 6-án Ottómajor pusztán, október 7-én Bácsalmáson. — Ezzel a rövid uttal tejezi be az érsek első nagy körútját egyházmegyéjében.

— **Árverezik a borsódi templomot.** Érdemes eset foglalkoztatja most a kalocsai egyházmegyéet. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy a bácsbokodi templomot, mely *Latovics* István tulajdona, tehát magántulajdonban van, lefoglalták és el akarják árverezni. A bíróság tekintet nélkül arra, hogy a templom mint egyes célokra szolgáló épület, a mi törvényeink értelmében le nem foglalható, az összes telekkönyvvel bejegyzett ingatlanokra elrendelte az árverést, s hogy a templom is közte volt, arról igazán nem tehet. A kalocsai érsekség, melynek megyéjébe tartozik e templom, a bíróság végzését természetesen megappellálta, s addig az árverés függőben marad. A szegény borsódiak ugyancsak megígédtek, hogy véletlenül még templom nélkül marad az —klézsia s az Istennek nem lesz háza, hol meglátogathassa szegény hívet.

— **Újtás a bajai kerületi munkásbiztosítónál.** Az „Országos Pénztárnak” folyó évi augusztus hó 1-ével életbe lépő módosított alapszabályzata értelmében, a betegsegélyzési járuléki-körovások, úgy az ipari, mint a kereskedelmi alkalmazottakra vonatkozólag megváltoztak, amennyiben az eddig hetenként hét napra szedett illetékek jódoiban hat napra számítottanak. A járulékok ilyen módon való leszámitásával módosítást nyert egyidejűleg a tört hetekre való számitás is, mert oly munkás, kinek munkaviszonya egész hétre nem terjed ki, a járulékot ezentúl csak annyi napra fizeti, ahány egész napig munkában állott. Az országos pénztárnak ez újításáról szóló részletes hirdetőnyelkek, melyek a munkaadót és munkást a járuléki-levonások újabb módozatáról egyaránt tájékoztatják, a bajai kerületi munkásbiztosító pénztárnál díjtalanul kaphatók.

— **Bicskázás a baja—szabadkai vonaton.** A Baja felől a csütörtök este Szabadára érkezett vonaton több kubikos munkás ment, kik a baja—bátaszéki vonal elsrangusztási munkálatainál vannak alkalmazásban. A munkások a vasúti kocsi-ban osztották szét a mai munkabért s e közben összekulombóztak. A veszekedésnek Katona Márton magyarkanizsai kubikos munkás lett az áldozata, mert társai alaposan helybenhagyták. Katona fején szenvedett több, bicskától eredt sérülést. Súlyos, de nem életveszélyes sebeit a szabadkai pályaudvarra hívtak mentők körtették be és ezután továbbították lakóhelyére, Magyarkanizsára.

— **Haldózás.** *Fischer* Beláné, Treuer Fanny, Treuer Mór bacsbokodi kereskedő és birtokos leánya e hó 1-én 31 éves korában Baján elhunyt. A korán sirjába szállott fiatalasszonyt nagyszámu gyászoló közönség jelenlétében kísérték utolsó útjára.

— **A róm. kath. klerus köréből.** Az érsek *Lukácsy* István szabadkai hitoktatót szabadkai káplánnak, *Leli* Mátyas Apatinról 6 hétre szabadságot káplánt prédig Bácscentyivárra kápláná nevette ki. Kükácsy helyébe hitoktatóvá *Dutljan* István bácscentyiváni káplán, bajai földik lett.

— **Fráter Loránd eljegyzése.** A magyar dalnok lelkes művelője, *Fráter* Loránd, a héten eljegyezte *Plösz* Sándor volt igazságügy-miniszter leányát, *Fetty* Á. Az eljegyzés Erscsiben volt, ahol a művészvilág számos tagja megjelent, hogy gratuláljon a dalköltőnek.

— **Dreyfus Karlszbadban.** Dreyfus Alfréd francia örnagy, az ördögizéget egykori lakója, Karlszbadban nyaral családjával.

— **Vonatkielkés Csikérián.** E hó 1-én délelőtt 9 órákor egy kis kellemetlenség történt Csikérián, mely majdnem végzetessé vált. Alig ért be a bajáról induló személyvonat az állomásra, jött Szabadkáról az 5766. számu teherszállító. Bár a váltó jó be volt állítva, a tehervagon épen a fordulónál kielkült. A kezelőségnak sikerült a vonatot még idejékorán megállítani, úgy hogy a vonatot kísérő személyzetnek ijedségén kívül semmi baja sem történt.

— **Kertmunkásképző családi telep bajai mintára.** *Hegedüs* József bajai kertmunkásképző családi teleptulajdonos bejelentette Szeged város hatóságának, hogy Szegeden is akar ilyen telepet létesíteni. Kér tehát a várostól száz hol földet 20 évig ingyen és 50 ezer korona építési költséget. Ennek ellenében évenként 80 gyermeket tanít meg kezti munkára.

— **Próbabál.** *Bajlós* Bertalan táncitanár, ki heteken keresztül szék sikkrel vezette be a bajai kisebb és nagyobb fiataloságot a táncművészet otthonába, szerdán, augusztus hó 12-én este 7 órákor kezdődő táncvezetgával zárja be az idei szezonot. A tanulók érdekesnek ígérkező próbabálat általános táncmulatság követi; belépője 2 koronába kerül, tanuló 1 koronát fizetnek. A próbabál lady patronessai: Mentényi Cuncika, Graungy Gizike és Rimler Csibike. Elnökök: Trumm R. Béla, Willmann Aurél és Bajlós Józika. A táncvezetgá programja: diszleveníus Polonaise, Polka française, Boston, Négyes, Csárdás, Pas de quatre, Menutete Prof. Rchnitz József de Silitől, Gavotte, Rózsátánc lejtve 40 hölgyönvendék által; Diabóló boszton, Danse de Pastourell lejtve 16 hölgyönvendék által, Lengyelke.

— **Bali Mihály jubilál.** Jubilálni jó s ha jubilálhat a miszteri tanácsos ur meg a kataszteri biztos, miért ne ülhetné meg tisztes számu szolgálói éveit a társadalmi rend megtörő és végrehajtó szerve: a hóhé? Jubilál tehát Bali Mihály is, a közhözér. Harminc esztendőre, hogy először alakított. Azután felkötött még vagy huszonegy embert s most kissé megderesedetten, de még mindig munkabíró erővel ünnepli meg művészetének harmincadik esztendőjét. Rika és bizarr jubileum, fagyos, megkékült tetemek, ezer átok, sóhaj és könny vezetnek el eddig a jubileumig. De Bali Mihály, aki különben a legbékésebb ember, kitűnő férj és családapa, nem látja meg soha a sötét árnyakat. Bali csöndes faddi nyárspolgár és az államhatalom nevében elkövetett gyilkolásainak az ódumát minden különösebb lelkiismeretfurdalás nélkül átutálja a közönségnek nevezett kenyéradó gazdájára. Most harminc esztendője, hogy Bali, a nyalka huszár, Észösnában egyszuszra kivégzett hat bosnyák béget. Kezdetnek ez elég biztató volt. Mikor aztán Kovarek, a volt hóhé meghalt és Bali pályázott az örökéért, kérvényéhez mellékelte a — hat béget. És mert ilyen elsőbbrangu kvalifikációnak még az egyéb pályázókna sem volt, Bali lett az állam hivatalos mászósa. Ebben az igazán exponált állásban eltöltött izgalmas évek után egész joggal jubilálhat most Bali Mihály.

— **A mohácsi járásbírószeg vezetőjének halála.** Mohácsról írják: A mohácsi kir. járásbírószeg építeltere kitűztek a fekete zászlót; a bíróságnak halottja van. *Materenyi* János kir. járásbíró, a mohácsi kir. járásbírószeg vezető járásbírája kedden este, életének 62-ik évében jobbról szenvedt el. Mint köztisztviselő példás igazságseretővel, lelkiismeretes kötelességűdásáról volt nevezetes. A hivatalban mindenkül példás pontosságot követelt s mindenki a legnagyobb szigorral járt el. Mohács közéletében is jelentékeny szerepet vitt; társadalmi mozgalmában részt vett. A mohácsi kir. járásbírószeg tagjai külön gyászejtésben tudatják *Materenyi* János elhunytát. Holttete-mét csütörtökön délután 4 órákor a gyász-házban szentelték be, onnét pedig Fécser szállították, hogy ott a családi síröltában helyezték örök pihenőre az igazságszolgáltatásnak ezt a sokszor kíméletlen, de puritán bajnokát.

— **Adótsizti kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a pénzügyminiszter *Vélibán* Viktor bajai kir. adóhivatali gyakornokot a nagyatádi kir. adóhivatalhoz adótsizti nevezte ki.

— **Szabad a vadászát.** Augusztus elszejével részben megszűnt az általános vadászati tilalom; a most már szabad foglászás és 15-étől kezdve a facánkákásra és nyulra is szabad löni. A vadászfegyver lekerültnek a szegről s az ősi sport baráti hál vizslákkal megjelene a vadászerületnek, szabadon áldozhatnak szent Hubertusznak, az erdőt, mezőt, berket járó nimródok védszentének, aki soha ki nem alvó tüzzel éleszi a szenvedély hevét.

— **Iskolai hír.** A helybeli állami tanítóképző-intézettel kapcsolatos kéttanítós, részben osztott gyakorló népiskolába és az ezt kiegészítő gazdasági ismétlő-iskolába való felvételre jelentkező tanulók beírása f. évi szeptember hó 1-én fog megtartatni. A népiskola I. osztályába felvételtnek oly éptestű fiúgyermek, kik 6. életévüket betöltötték és himlő ellen sikeresen beoltattak, mint szülőik születési és orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. A II., III., IV., V. és VI. osztályba való felvétel a megfelelő alsóbb osztályban kiérdemelt bizonyítvány alapján történik. A gyakorló népiskola egy-egy osztályába 10—12 tanuló vehető fel. A gazdasági ismétlő-iskola 3 éves tanfolyamába felvételtnek oly fiúgyermek, kik 12. életévüket betöltötték, a mindennapi népiskola tanfolyamait elvégezték és a népiskolánál magasabb foku iskolába nem járnak. Ezen állami elemi népiskolának egy mindennapi, mint ismétlő tanfolyamában a tanítás teljesen ingyenes. Az intézet kezeleiben fennálló ifjúsági egyesület ugyancsak szeptember hóban kezdi meg működését. Ez egyesületnek célja: A tanköteles kort túlhaladott ifjúságnál, a hazafias érzelmet, a vállalkócsós életnek ápolása és hasznos ismereteknek terjesztése. Az egyesületnek rendes tagja lehet minden 15-ik életévét betöltött, olvasni és írni tudó tisztességes ifjú, ki belépési szándékát az egyesület elnökénél bejelenti s az egyesület szabályainak megtartására magát kötelezi. A rendes tagok 21-ik életévük betöltéséig maradnak az egyesület körében és tagsági díjat nem fizetnek. A felvételre vonatkozó előjegyzéseket naponként el fogadják az igazgatóság Baja, 1908. aug. hó 1. Scherer Sándor igazgató.

— **Dankó Lajos zenekara a Nemzetiben.** A Nemzeti Szálló kávéházának teraszán Dankó Lajos zenekara, mának Lajos személyes vezetése mellett, Dinden hétfőn, szerdán és szombaton hangversenyt tart.

— **Felülvezetés.** A bajai polgári olvasó egyesület 1908. aug. hó 1-seji cabaret-estélyen, mely igen szépen sikerült, felülvezettek: Lerner Antal, Deak Sándor, Sztaniszlavics Radó, Ozvald István, Szücs Jenő, Nanay Lajos 1—1 koronát, Behavetz Antal, dr. Raisz Sándor, itj. Wunderlich János, Wunderlich József, Wunderlich János, Mayer Károly, Kovács Andor, Jarkovics Sándor 2—2 koronát. Hanák Géza 80 fillért. — Fogadjak ezuton is halás köszönetünk nyilvánítását Az elnökség.

— **Jegyzőválasztás Bátán.** Bata község a napokban töltötte be az üresedésben volt segédjegyzői állást Bajó Pál főszolgabíró elnöke mellett. Megválasztották Malagurszky Mátyás szenttamási lakost segédjegyzőnek.

— **Ki akar színész lenni?** Az országos m. kir. színművészeti akadémia a beiratkozás az előkészítő osztályba szeptember hó 9., 10., 11-ikén, az akadémia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 12-én tartatnak meg delután 3 órától 5 óráig. A felvételhez megkívánatnak: színpadias, csinos alak, tiszta kiejtésű csengő hang, kifejlett testi alkotás mellett legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, ami hiteles okirattal bizonyítandó és szülői vagy gyámii beleegyezés. A belépő új növendék 2 korona beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 2 korona beiratási díjat, azonkívül 60 korona tandíjat tartozik két részletben u. m. 30 kor. a felvételkor és 30 koronát február 1-én előre fizetni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Rákóczi-ut. sz. II. em.) készséggel ad.

— **Szeptemberi érettségi vizsgálatok.** A szeptemberi tanközület főigazgatójától érkezett átirat szerint, a javító és pótló érettségi vizsgálatok Szegeden az áll. főgimnáziumban lesznek, és pedig az írásbeli szeptember 4-én, 5-én és 7-én, a szóbeli vizsgálatok szeptember 9-én.

— **A téglagyártás hazánkban** elsőrendű iparrá fejlődött ki és a mikor téglagyártásról van szó, mindenekelőtt az előnyösen ismert Bohm-féle hatalmas ipartelepéről kell megemlékezni, melyek a tulajdonosok szorgalma és szakavatottsága folytán a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A most Békéscsabán létesítendő új teleppel a cég hatáskörét ismét megnagyobbította.

— **1909 — vészteljes esztendő.** Old Moore, a híres angol jósno és 1909-iki esztendőt vésztel teljes esztendőnek jelzi. Jósása szerint egy nagy államférfiu megbukik, a londoni Cityben nagy tűzvész dől, egy nagy vasuti szerencsétlenség fog történni s a londoni szerkesztőségek felett vésztes vihar vonul el. Ezek azonban csak egyes kisebb jelentőségű jósálatok, mert Old Moore azt is bejelenti, hogy a március kellemetlen hónap lesz az összes európai uralkodókra nézve, az április egy világhírű pénzember romlását és halálát rejteti, májusban New-Yorkban óriási katasztrófa történik, nem felejt el azonban a vizsgálatot sem, mert júliusban Mexikóban egy nagy ezüstbányát fedeznek fel, mely bizonyára igen megörvendeztetni az emberiséget. Szeptemberben óriási földrengés lesz Nyugatindianában, a november csak az amerikaiakkal veszedelmes, a december azonban már Európa hajós nemzetét is remegésbe ejtheti.

N y i l t t é r .*)

Borivőknek a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égetéses
SÁVANYÚVIZ

A díjgo égetése
közömbösít
a bor savanyúságát,
és kellemesen pezsgő.
Nem festi a bort.

Égy jó karban levő
átjátszott
CELLÓ
jutányos áron eladó.
Tudakozódni a kiadóhivatalban.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Aktuális dolgok.

Revolverlővések.

Glosszák egy bíró tragédiájához.

A mai Magyarországon minden igazságot egy revolverlővés szokott megelőzni egy darab idő óta. A revolver többé-kevésbé széttroncsolja valamelyik szerencsétlen honfitársunk életét és

a lővés szikrája megvilágít egy percre valamely többé-kevésbé tragikus igazságot, amelyet nem tudunk vagy pedig nem mertünk észrevenni eddig Ilyenkor azután a megriadt és csöndes vagy nagyon is hangos, nyugalmában megzavart közvélemény részvételjes szavakkal és megsebzett lelkiismerettel körülállja a haladóköt és a halottat vagy pompával vagy koszorú mellőzésével elföldeli és nyugodtan vagy nagyon is nyugtalanul tovább üzi a zavartalan kisded és veszedelmes játékaikat, tüzleteit és politikáit. Az igazság pedig, a vérel festett vagy mérreggel kevert igazság csöndesen pihenhet tovább a lapok haszábján, ahova kívánczított egy napra, két napra vezércikknek rovásnak, irott malacznak.

Egy ilyen igazságra, egy ilyen nagyon is véresen aktuális és frázisos rózsakoszorúval betemetett igazságra világot rít most a szegény, öngyilkosságra hajszolt egy bíró revolverének dörrénese is. A bíró, aki Catoként kellett, hogy itéljen elők és halálba menők föltt, a nagy gazdasági nyomor nyomása alatt kénytelen volt a világ becstelését, az állása megmaradását, a jólét látszatát úgy kibővíteni, hogy hivatása szentségével nem egészen összeilől módon rendezte anyagi ügyeit. Nem csalt, nem lopott, nem ölt, semmi becselést sem követett el ez a bíró, a hivatalos kötelességeinek is becsülettel és szorgalommal megfelelt és mégis . . . áldozatúl kellett esnie egy kötelező, egy kegyetlen, egy előkelő, egy hivatalos hazugságnak, amely így szól: légy szeplőtelen akkor is, ha az élet sárral dobál, ha pocsolások is kell keresztülmenni!

A nagy Ibsen egyik kérelhetetlenül világos-eszű hóse mondotta erre a szentenciát. A társadalmi tekintet embere azt mondotta: idealizmus. Ibsen embere pedig azt felelte neki: „Igenis, idealizmus, így nevezitek ti norvégul a hazugságot!” A mai társadalmi rend egyik korhatag oszlopa az, hogy amíg kellő anyagi, gazdasági ellenérték és biztosíték nélkül vagy bizonyos társadalmi embereket, addig, hogy a nyomoruság polgári ruháját befödje, ideális jelszavak, ragyogóan szép „felsőbbrendű kötelességek” színes, bíboros és fekete tógáját teríti sovány tagjaikra. Szegény Tamás fázik és az állam, a társadalom királyi pózával adja rájuk az élet viharában, a kétségek, gondok fekete éjszakájában Lear király előkelő köntösét. A nagy parádéval, a fényes bankettel, a csillogó rendjelek akarcja velük ideig-óráig, sőt egész életükre elfeledtetni a cifra nyomoruságot, a hideg főtárgottat és a lyukas cipőt. Az állam és a társadalom megtanítja reprezentálni azokat, akik mainapság élni is alig tudnak. Az állam és a társadalom megtanítja szeplőtelen szigorúsággal itélkezni azokat, akik néha kénytelennek lesznek az ítéletet önmagukon kénytelen-kelletlen végrehajtani. És ha megtörténik egy kis baleset, vagy egy nagy katasztrófa, akkor a társadalom rémületen hiteltlenül látja, hogy az idealizmus gíltinja milyen kérelhetetlenül csap le azoknak ártatlan vagy tudatlan fejére, akik benne hinni kényszerültek, vagy akik büszkén és hiteltlenül, uton-utólen, vezércikkben vagy katedrán, bírói polcon vagy az ország színe előtt emlegették a maguk megnyugtatóására, a mások megretentésére. Ilyen kis balesetek vagy nagy katasztrófák után tűnik ki szomorúan és dicstelentül, hogy a snájdig főhadnagy a polgári élet rögös országútján milyen facér vándorlegény lesz, hogy az előkelő állománytáknak mennyi adósságot kell titkolnia, mely karrierje tart, hogy a féléhrűhás papnak milyen fekete kétségektől dobog a szíve a reverendáján belül. Kevesebb hazug és életelens idealizmust kér ez a mai emberiség és több életakaró, emberszerető valóságot, igazságot. Kevesebb parádét és több becstelület. Kevesebb uniformist és több egyéniséget. Akkor majd nem lesz kénytelen a társadalom mindennap egy csomó revolverdörrénésre fölriadni lázas álmatlanságból és beteg álomátásából és nem lesz kénytelen minden egyes revolverdörrénés után egy szomorú, egy leverő, egy vizsgálatlan igazságot máról holnapra a saját fejére olvasni. Akkor majd nem olvassuk az igazságokat, de velük élünk és nem kell miattuk meghalni annak, aki kénytelen volt tudomásul venni őket.

Használt kerékpárokat

a legmagasabb áron vesz

Lázár Sámuel

lászerész és kerékpárkereskedő

B A J A.

7 hektó sillerbor, 1 hektó fehérbor készpénzfizetés mellett

minden elfogadható áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Új szép rózsaburgonyát

ajánl

REITER IZIDOR

TEMESVÁR (Józsefváros.)

4 forint 50 krért métermázsáját ab Temesvár utánvételt Kocsirakománynál külön árajánlat. Zsákok 15 kr. drbja.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Deák Ferenc-utca 7-ik számu

lakházam

eladó, esetleg kiadó.

Ugyanott egy 28 akós szüretelő

k á d is eladó.

HILDENSTAB ANTAL.

A Dunaszekcsői szigetben

néh. Krammer Jakab tulajdonát

képezett

93 hold szántóföld

az örökösök által eladni szándékolatik.

Bővebb értesítést nyújt:

Dr. Lemberger Árpád ügyvéd Baján, vagy

Krammer Súrél Bpest., Szerecsen-u 8.

Okl. bajai tanító

elemi és polgári iskolai növendékeket előkészít, zongorát és németet is tanít, óraadóknak ajánlkozik bajai családokhoz.

Bővebb felvilágosítást nyújt a „Bajai Hírlap” kiadóhivatala, Kollár A. könyvkereskedése.

10266/1908. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent Jakab

országos vásár

folyó évi augusztus hó 13-ától augusztus hó 17-ig bezárólag fog megtartatni.

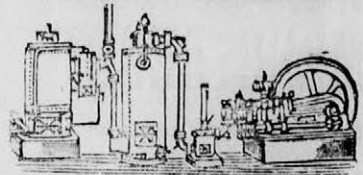
Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 13-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárot, 1908. évi július hó 10 én.

A városi főkapitányságtól:

Bé Ferenc, főkapitány.

Legmesekevesemő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebbi és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elismert

legúj. 12. évfolyamig
legúj. 10. évfolyamig
legúj. 8. évfolyamig
Járóknak
legúj. 10. évfolyamig
legúj. 8. évfolyamig
legúj. 6. évfolyamig

Szivógáz-
Benzin-
Gőz-
Nyerselőj-
Acetylen-

Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-kört 41. — Telefon szám: 12—91.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II.20. 06. — 2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII.20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV.13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X.15. 07

„RATIN”

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1-80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — „Ratin” bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviseelője és egyedürusa

Haan Béla Budapest, VII., Rottenbiller-utca 26/5.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

Bohn-féle téglagyárak

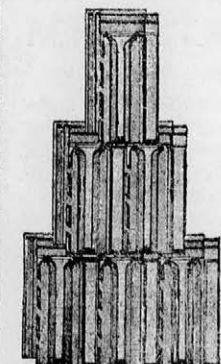
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapít. 1864. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapít. 18 4.

50 millió évi gyártás

a csász. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

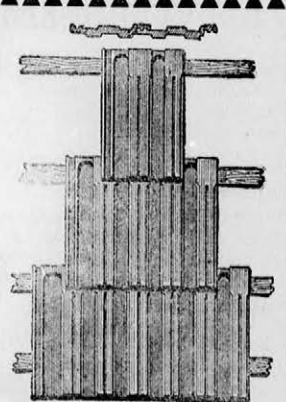
VASOXID természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Nagykikindai gyártmány. Bohn féle szab. biztonsági átfedő-cserépe 272. szám.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserépek. Legelősb legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány. Szab. bizt. préselt átfedő cserépe 253. sz.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1908. május hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3 10 és 6 51 órákor és délután 3 46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 07 és 7 51 órákor és délután 1 55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.

Ujvidékről Titalre reggel 6 54 és délután 5 25 órákor.

Titalról Ujvidékre reggel 3 32 és délután 1 15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7 10 délután 3 03 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3., 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadváról Óbecsére reggel 4 40 11 45 és délután 1 32 órákor.

Óbecséről Szabadvárára reggel 4 10 7 20 és délután 1 10 órákor.

Szabadváról Zomborba reggel 5 órákor, 10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadvárára reggel 3 39, 8 08 (gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor.

Szabadváról Bajára reggel 4 50, 10 35, délután 1 42 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadvárára reggel 7 15, 10 40 délután 4 02 és 7 52 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4 20 9 45 és délután 3 45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4 00, 9 15 és délután 4 56 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 10 (gyors) 7 45 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadváról Budapestre reggel 4 55, 9 50 (gyors) 1 52, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3 50, délután 1 50 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12 és délután 8 04 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6 16 délután 2 49 és 8 14 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2 35, 9 40 és délután 5 50 órákor.

Szabadváról Ujvidékre reggel 5 20, 10 30 délután 1 22, 4 05 és 6 48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadvárára reggel 4 27, 7 55 (gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 22 órákor.

Szabadváról Szegedre reggel 6 15 és 9 44 órákor, délután 1 47, 6 53, 9 10, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadvárára reggel 3 05, 7 48 és 11 30, délután 3 10, 4 55, 6 34, 8 15 órákor.

VILÁGSZERTE HIRES A BORSZÉKI GYÓGY-FÜRDŐ.

A „FÖKUT” vize a legkellemesebb italu, legrészletesebb üdítő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A »KOSSUTH-KUT” vize kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykórnál.

„BOLDIZSÁR-KUT” gyógyborviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitűnő sikerrel használhatik a vese-, húgyhólyag-, köszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HÜGYHÁJTÓ HATÁSÚ. SZÉNSAVDUS. CSIRAMEN TES.

Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távirada és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege üzletben vendéglőben.

A borszéki gyógyborviz főraktára Baja és vidéke részére: áron kaphatók.

STAMPEL JENŐ

cégnél. Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb Telefon 81. szám.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
Iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindenmü-
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetek az eredeti
áron elfogadtatnak.

KÖNYVNYOMDA MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesen állít elő
műveket, folyóiratokat, bál- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kártyá-
kat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.
Nagy raktár közégi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvnyomda
munká a legolcsóbb
áron vétenek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,
továbbá
képkeretek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.
előállítására van berendezve.